

Rantasalmen kunnanvaltuuston kokous 16.11.2020 asianumero 50

Vastaehdotus Tuusmäen kyläkoulun lakkauttamiseen 1.8.2020

Tuusmäen kyläkoulu lakkautetaan vasta sitten kun oppilasmäärä putoaa kahtena peräkkäisenä vuotena alle 20 oppilaan.

PERUSTELUT:

Perusajatuksena on, että kyläkoulun merkitys ei ole pelkästään koulu ja sen kustannukset. Koulun tilat ympärivuotisesti käytettynä tuottavat oheispalvelua, jonka merkitys on paljon suurempi kuin mitä yleensä mielletään. Kyläkoulun pitäminen mahdollisimman pitkään antaa kunnalle mahdollisuuden tuottaa edullisesti nämä palvelut joilla on vaikutusta ihmisten terveyteen, sosiaaliseen kanssakäymiseen, vanhusten omatoimisuuteen, nuorten harrastuksiin ja ennen kaikkea kylän elinvoimaisuuteen.

Tuusmäen kyläkoulu on terve koulu ja sen tilat koulun ohella tarjoavat mahdollisuuden kokoontua ikähaitarilla vauvasta eläkeläisiin. Voidaan luonnehtia kyläkoulua kylän sydämeksi johon on kokoonnuttu ja halutaan kokoontua ympäri vuoden harrastamaan, päättämään eri yhdistysten asioista ja visioista. Kunnan strategisena ytimenä on **pieni kylä - suuri sydän**. Tuusmäen kyläyhteisö haluaa uskoa, että lauseke on totta ja Rantasalmen kunnalla ja sen päättäjillä on usko Tuusmäen kyläyhteisöön ja koulun tärkeyteen heidän jokapäiväisessä toiminnassa.

Tuusmäessä on voimakas maa- ja metsätalous sekä liitännäiselinkeinona matkailu. Kulttuuri on myös erittäin vahvasti edustettuna näytelmäpiirin muodossa. Tuusmäen kyläyhteisö uskoo ja haluaa uskoa myös tulevaisuudessa, että näin koetaan myös kunnassa *asian olevan ja asia otetaan vakavasti huomioon päätöksen teossa.*

Maatalouden merkitystä korostaa, että tällä hetkellä se työllistää yrittäjien itsensä lisäksi yli 10 henkilöä. Maatalouden investointisuunnitelmat, joita toteutetaan kaiken aikaa lisää luovat tilanteen, että lähitulevaisuudessa työpaikkojen osuus tulee lisääntymään, jolloin puhutaan kymmenistä työpaikoista alkutuotantoon. Näiden työpaikkojen lisäksi rakentamisen kerrannaisvaikutukset ovat merkittävä lisä kunnan talouteen. Maatalouden työpaikkoihin yrittäjien itsensä lisäksi on jo nyt sijoittunut perheellisiä ja trendi tulee lisääntymään. Myös heille on lähipalvelujen tarve oleellinen asia ja näin ollen myös vaikuttaa työntekijöiden rekrytointiin. Yrittäjien aidosta uskosta yrittäjyyteen ja yrittämiseen paikkakunnalla kertoo myös se, että he ovat hankkineet työntekijöilleen Tuusmäestä asuntoja. Kaikilla maatalouden parissa työskentelevillä perheillä on yksi ylitsepääsemätön ongelma, kuinka suoriutua karjatöistä ja lähteä viemään lapsia saman aikaan hoitoon tai hakemaan hoidosta jos matka on pitkä.

Samat lainanalaisuudet lähipalvelujen suhteen koskettaa kaikkia perheellisiä, jotka asuvat Tuusmäessä etäällä taajamasta ja sen palveluista. Onpa työpaikka millä sektorilla tahansa on vaikea toteuttaa yhtälöä, että pieniä lapsia kuskattaisiin pitkiä matkoja hoitoon tai pois kun olisi

työ ja työmatkatkin tehtävä. Samalla on todettava että alkutuotanto tarvitsee työntekijöitä siellä missä on työtäkin.

Esimerkkinä kylän vahvuuksista ja koulun tilojen tarpeesta olkoon koululla talvisin kokoontuva näytelmäpiiri, jonka saavutus tämän kokoisessa kunnassa on aivan kärkeästä koko maatakin ajatellen. Harvassa kunnassa voidaan ylpeillä kylästä, jonka esityksiä käy katsomassa vuosittain yli 2000 henkilöä ja katsojista yli puolet on ulkopaikkakuntalaisia. Jo näytelmäpiirin vaikutus on rahallisesti suurempi kuin koulun lopettamisesta saatava laskennallinen hyöty. Ei voida myöskään ohittaa sitä kuinka suuri positiivinen vaikutus näytelmäpiirin tuotoksella on kunnan imagoon yli kunnan rajojen. Kun huomioidaan muiden yhteisöjen vaikutus, jotka kokoontuvat koulun tiloissa ja heidän järjestämät tapahtumat vuoden mittaan niin kyläyhteisön tapahtumissa kävijöiden määrä nousee yli 3000 tuhannen kävijän.

Käytännössä koulun olemassaolo antaa koulun ohella kyläyhteisölle lähipalvelun, jonka tuottaminen muuten on lähes mahdotonta tai se kustannukset nousevat yli kunnan sietokyvyn. Kukaan ei varmaan halua että kunnan asukkaita asuinpaikkansa suhteen asetetaan eri-arvoiseen asemaan. Lähipalvelun säilyttämistä tukee myös yhteiskunnallinen näkökulma hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä. Autokanta ei tule sähköistymään niin kuin olisi tarve, joten meidän harkittava tarkkaan voidaanko autoilua vähentää ja mikä on paras tapa kuin tuottaa palvelu niin lähellä ettei ajomatkat kasva vaan jopa lyhenevät.

Talvella koulun tiloissa kokoontuu lähes kymmenen eri yhdistystä päättämään toiminnasta, joilla ylläpidetään: mm. partio, 4-H, naisten käsityö kerho, kaikkien jumppa kerho, näytelmäpiiri, Länsi-Rantasalmen urheilijoiden polku tapahtuma sekä muita seura- ja yhdistyskokouksia. On huomattava että näiden yhdistysten toiminnan taakse kätkeytyy kunnan talouden kannalta elintärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa. Kunnan panostus tässä on vain ympärivuotisten tilojen osoitus näiden organisaatioiden käyttöön kylällä.

Arvoisat Rantasalmen kunnanvaltuutetut tehkäämme päätös olla lakkauttamatta koulua syksyllä 2021 vaan vasta sitten kun voidaan todeta, että koulun lapsilukumäärä kahtena vuotena peräkkäin putoaa alle 20. Kuten aiemmasta selviää kyläkoulu ja sen tilat mahdollistaa monipuolisen elintärkeän lähipalvelurakenteen kyläyhteisölle. Palvelurakenteen sivuvirtana saadaan terveyttä lisäävää liikuntaa, kerhotoiminta ehkäisee syrjäytymistä sekä ennen aikaista laitoshoitoon joutumista. Nuoret saa terveitä elämänarvoja sisältävää tapakasvatusta. Kyläkoulut on käytännössä palvelutaloja, jotka tuo säästöjä verrattuna siihen, että kyseiset palvelut tasapuolisuuden nimissä tuotettaisiin jotenkin muuten.

” Pieni kylä - suuri sydän”

Rantasalmella 15.11.2020

Jari Rautiainen